

Reactie Twiin Internetconsultatie wetsvoorstel NCPeH

Aan : Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Van : Programma Twiin
Datum : 31 juli 2024
Onderwerp : Reactie op Wetsvoorstel NCPeH-NL

Introductie

Twiin heeft kennisgenomen van het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg in verband met Richtlijn (EU) 2011/24 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 betreffende de toepassing van de rechten van patiënten bij grensoverschrijdende gezondheidszorg (Hierna te noemen, het "wetsvoorstel NCPeH-NL"). Twiin heeft een aantal opmerkingen over dat wetsvoorstel.

Reactie wetsvoorstel NCPeH-NL

De EHDS is formeel nog niet aangenomen en de uitvoeringswet EHDS moet nog geschreven worden. Het wetsvoorstel NCPeH-NL ziet dan ook nog niet op de uitvoering van de EHDS, maar op de implementatie van de richtlijn die daar de voorloper van is. Toch kan dit voorstel niet los worden gezien van de toekomstige uitvoeringswet EHDS. Met het wetsvoorstel NCPeH-NL wordt immers op vrijwillige basis een belangrijke eerste stap gezet om de infrastructuur neer te zetten die straks op basis van de EHDS verplicht wordt. Op basis van de EHDS moeten straks alle zorgaanbieders immers verplicht aansluiten op het NCPeH-NL om tussen EU-landen gegevens uit te kunnen wisselen. Daarmee is het wetsvoorstel NCPeH-NL een belangrijke schakel in de toekomstige opzet van de landelijke zorginfrastructuur. Het wetsvoorstel NCPeH-NL kan daarmee niet los worden gezien van de plannen om te komen tot een Landelijk Dekkend Netwerk ("LDN").

Het Twiin Afsprakenstelsel is eerder door het MT-DICIO en inmiddels ook door DTO aangewezen als het verbindende afsprakenstelsel; als de plek waarin het Landelijke Vertrouwenstelsel ("LVS") moet landen (en dus als de plek waarin ook het Twiin x Nuts groeipad moet landen). Het Twiin Afsprakenstelsel biedt de juiste basis om te zorgen dat bestaande infrastructuren met elkaar kunnen worden verbonden. Door aan te sluiten bij het Twiin Afsprakenstelsel maken zorgaanbieders de juiste afspraken om het vertrouwen te borgen bij de onderlinge uitwisseling van gegevens op landelijk niveau; zorgaanbieders kunnen daarbij gebruikmaken van bestaande infrastructuren, platformen en voorzieningen die verbonden worden door middel van koppelvlakken en knooppunten.¹ Dat maakt dat het van belang is om de samenhang te borgen tussen het Landelijk Dekkend Netwerk dat tot stand wordt gebracht

¹ Zie www.twiin.nl om de meest recente versie van het afsprakenstelsel te raadplegen.

met het Twiin Afsprakenstelsel en het NCPeH-NL. Ook het NCPeH-NL moet immers een plek krijgen binnen het Landelijk Dekkend Netwerk.

Twiin is van mening dat de infrastructuur die wordt ingericht om uit te kunnen wisselen via NCPeH's gezien moet worden als elektronisch uitwisselingssysteem "EUS". Uit de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel NCPeH-NL blijkt dat de bedoeling is dat zorgverleners in andere EU-landen de mogelijk krijgen om via het NCPeH-NL gegevens op te vragen van burgers. In de MvT bij het wetsvoorstel NCPeH-NL wordt ook uitgelegd dat uitwisseling enkel kan plaatsvinden na voorafgaande toestemming van de patiënt, zoals nodig is bij een EUS.

Twiin is dan ook van mening dat de uitwisseling tussen NCPeH's onverkort moet voldoen aan alle vereisten van het vertrouwensmodel zoals uitgewerkt in het Twiin Afsprakenstelsel en in de toekomst het landelijk vertrouwensstelsel. Het zou daarom goed zijn als het wetsvoorstel NCPeH-NL ruimte biedt voor afstemming en uniformiteit. Dit om te voorkomen dat zorgaanbieders te maken krijgen met desinvesteringen. Dat zal het geval kunnen zijn als voor de aansluiting op het NCPeH andere eisen worden gesteld dan voor uitwisseling op basis van het Twiin Afsprakenstelsel.

In alle gevallen is het nodig dat voor NCPeH-NL wordt bepaald op welke manier voldaan wordt aan de generieke functies, ook als geen sprake is van een EUS. Denk bijvoorbeeld aan de aansluiting op een algemene voorziening voor het registreren van toestemming. In het Twiin Afsprakenstelsel zijn die eisen uitgewerkt die hiervoor gelden. Zie met name het onderdeel vertrouwensmodel in het Twiin Afsprakenstelsel. Als in het wetsvoorstel NCPeH-NL gezorgd wordt voor een manier om op deze eisen aan te sluiten, leidt dat tot uniformiteit. Uniformiteit in de eisen die gesteld worden aan zorgaanbieders voor onderlinge uitwisseling binnen Nederland en met zorgaanbieders in andere EU-landen. Voorkomen kan worden dat zorgaanbieders te maken krijgen met verschillende aansluitvereisten met alle implementatiekosten van dien.

Het voorstel maakt niet duidelijk welke route en/of infrastructuur gekozen wordt om de rechten van burgers te beschermen. Via welke route krijgen burgers straks inzage in de logging en via welke route wordt toestemming gevraagd?

Een belangrijke reden om te zorgen voor meer afstemming met de eisen zoals nu opgenomen in het Twiin Afsprakenstelsel, is verder de openheid van het Twiin Afsprakenstelsel voor verschillende leveranciers, waarbij zorgaanbieders de keuze houden met welke leverancier zij zorgen voor goede uitwisseling en waarbij leveranciers gelijke kansen hebben om deel te nemen. Het Twiin Afsprakenstelsel biedt ruimte voor meerdere oplossingen voor de invulling van generieke functies, mits die voldoen aan de toepasselijke normen en als zij interoperabel zijn. Als het Twiin Afsprakenstelsel één bepaalde oplossing is aangewezen voor een generieke functie, is dat enkel omdat het veld zelf kiest voor één bepaalde gemeenschappelijke voorziening of omdat de overheid die beschikbaar stelt.

Verder is wenselijk dat het wetsvoorstel NCPeH-NL toelicht welke beveiligingseisen gelden en hoe gezorgd wordt dat die eisen aansluiten op de inrichting van het Landelijk Dekkend

Netwerk. Bij de inrichting van het Landelijk Dekkend Netwerk wordt vooral gekeken naar de aangewezen gegevensuitwisselingen zoals die volgen uit de meerjarenplanning. Dat betekent dat op basis van artikel 1.4 lid 2 Wegiz gezorgd moet worden voor beveiliging van gegevens op het volledige traject tussen zender en ontvanger. Wat is hierbij de uitwerking als die uitwisseling straks ook verloopt via het NCPeH als tussenschakel? Van belang is dat er gezorgd wordt voor uniformiteit in de eisen die gesteld worden aan beveiliging tussen zorgaanbieders onderling binnen Nederland en tussen EU-landen. Ook voor dit onderdeel is afstemming gewenst met de eisen die volgen uit het Twiin Afsprakenstelsel ten aanzien van een veilig netwerk.

VWS heeft in de Nationale Visie en Strategie gezondheidsinformatiestelsel een centrale plek gegeven aan databeschikbaarheid, zodat de registratielast minder wordt en hergebruik van data wordt ondersteund. Gestandaardiseerde data is een randvoorwaarde voor databeschikbaarheid. Dat betekent dat er gezorgd moet worden voor uniformiteit in de gegevens die uitgewisseld worden. Het wetsvoorstel NCPeH biedt nu de basis om de zorgdienst patiëntsamenvatting A (PS-A) uit te wisselen. Dat sluit niet aan op de Meerjarenagenda van de Wegiz. Op basis van die Meerjarenagenda zijn zorgaanbieders verplicht om als eerste de BgZ interoperabel uit te wisselen. De BgZ is niet dezelfde set aan gegevens als de zorgdienst patiëntsamenvatting A (PS-A).

Het is daarom wenselijk dat in het wetsvoorstel wordt verduidelijkt hoe de samenhang met de meerjarenagenda van de Wegiz wordt geborgd. Een mogelijke route daarvoor is aansluiting op het Twiin Afsprakenstelsel. Dit afsprakenstelsel bevat de benodigde afspraken waarmee zorgaanbieders zich kunnen laten valideren om de BgZ onderling landelijk uit te wisselen met gebruik van bestaande netwerken en systemen.

Conclusie

Kortom, Twiin roept op dat het wetsvoorstel NCPeH-NL rekening houdt met de eisen die gesteld worden aan de inrichting van een Landelijk Dekkend Netwerk. Het gaat om de keuze voor de inrichting van de generieke functies, de eisen die gesteld worden aan de beveiliging en de eisen die gesteld worden aan standaardisatie van gegevens. Deze eisen moeten op elkaar aansluiten. Dat is van groot belang om desinvesteringen te voorkomen bij zorgaanbieders. Het Twiin Afsprakenstelsel is gekozen als landingsplek voor het Landelijk Vertrouwenstelsel. Twiin roept daarom op om te zorgen voor een route voor harmonisatie tussen de eisen die volgen uit het wetsvoorstel NCPeH-NL en de eisen die volgen uit het Twiin Afsprakenstelsel. Uiteraard zijn we vanuit Twiin bereid voor nadere toelichting en afstemming.

